

ГРОЗДАНА ОЛУЈИЋ: БИОГРАФСКА БЕЛЕШКА

Гроздана Олујић (1934–2019) рођена је у Ердевику, гимназију је завршила у Бечеју и магистрирала енглески језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду. Почела је своју књижевну каријеру као романсијер и објавила шест романа за одрасле: *Излећ у небо* (1958), *Гласам за љубав* (1963), *Не буди заспале йсе* (1964), *Дивље семе* (1967), *Гласови у ветру* (2009), *Преживејти до суџра* (2017) и роман-бајку за децу *Звездане лушалице* (1987). Романи су награђивани и превођени на више од двадесет језика широм света. По тексту романа *Излећ у небо* и *Гласам за љубав* снимљени су филмови *Чудна девојка* (1962) и *Гласам за љубав* (1965). Више пута је боравила у САД, као корисник стипендије *International Writing program* у Ајови 1969/70, Фулбрајтове стипендије 1982–1984. на Универзитету у Калифорнији (UCLA) и на Колумбија универзитету у Њујорку, а значајан је и њен боравак у Индији.

Осим романсијерског рада, списатељица је стварала приповедну прозу (збирка *Афричка љубичица* из 1985, чије су приче превођене на више језика), радио-драме, есејистику и бавила се преводилачким радом (превела је дела Арнолда Вескера, Сола Белоуа, Амрите Притам, Вилијема Кенедија, Јукија Мишима, Вирџиније Вулф и др.). Сачинила је *Анџолоџију савремене индијске ѿезије* (1980) и *Анџолоџију љубавних бајки свеџа* (2001), у којима је видан и знатан преводилачки труд.

Списатељица је позната по свом стваралаштву за децу и младе. Објавила је више збирки ауторских бајки које су преведене на више од тридесет језика: *Седерна ружа и друје бајке* (1979), *Небеска река и друје бајке* (1984), *Камен који је леџео* (2002), *Снежни цвећ* (2004) и *Јасџук који је ѿамџио снове* (2007), као и збирку приповедне прозе *Били су деца као и ѿи* (2017).

У Краљевини Данској 1977. године додељен јој је витешки орден Danneborg за заслуге у књижевности. Била је почасни члан Универзитета у Ајови од 1970. и почасни грађанин града Осла. Добила је бројне награде за своје романе, међу којима НИН-ову награду (2009) и награду „Борисав

Станковић” (2017); за своје бајке (награда Светске академије за уметност и културу у САД, награде *Полишкиној забавника*, *Младој покољења*, награде *Змајевих децјих ишара*, *Злајни лејшир* и *Сшара маслина* и др.) и приповедни рад. Године 2004. добила је Повељу за животно дело Удружења књижевника Србије.

Преминула је 16. марта 2019. у Београду.